

VESTITORUL

ORGAN AL EPARHIEI ROMÂNE UNITE DE ORADEA ȘI REVISTĂ DE CULTURĂ RELIGIOASĂ

Redacția și Administrația :
Parcul Ștefan cel Mare No. 8.

Apare
la 1 și la 15 a fiecărei luni

ABONAMENT:
Parohiile : 200 Lei
Particularii: 160 Lei
Membrii Agrului 100 Lei

PARTEA OFICIALĂ

No. 2701/1938.

Examene presinodale

Spre orientarea celor interesați comunicăm, că examenele prescrise de § ul 22 al Decretului XVI al Sinodului din 1926 și la cari sunt obligați toți preoții, cari au absolvat Teologia după 1926, se vor ținea în Seminarul teologic din Oradea, în zilele de 22 și 23 August crt. Candidații se vor prezenta în 22 August, la orele 8 dim., la examenul în scris, iar în 23 August crt. seara vor începe exercițiile spirituale dimpreună cu ceilalți preoți repartizați în seria I.

Toți cei obligați la aceste examene până la 15 August crt vor raporta, că la care studiu se vor supune.

Oradea, 6 Iunie 1938.

No. 2713/1938.

Catedre vacante la școlile secundare diecezane

În conformitate cu art. 12 din Legea asupra raporturilor dintre școlile secundare confesionale române și Ministerul Educației Naționale, prin aceasta se publică, că la școlile secundare ale acestei Dieceze sunt vacante următoarele catedre :

I. La liceul de băieți din Beiuș.

1. Limba română cl. fără soț (nr. 3).
2. Limba latină (Nr. 4).
3. Limba franceză (Nr. 6).
4. Filosofia cu Drept (Nr. 10).
5. Matematici cu Fizică (Nr. 12).
6. Fizică-Chimie (Nr. 13).
7. Muzică vocală (Nr. 16).
8. Educație fizică (Nr. 17).

II. La liceul de fete din Beiuș.

1. Limba latină (Nr. 4).
2. Limba latină-elină (Nr. 5).
3. Limba franceză (Nr. 6).
4. Limba germană (Nr. 7).

5. Filosofie-Drept (Nr. 10).
6. Științe naturale (Nr. 14).
7. Caligrafie-Desemn (Nr. 15).
8. Lucru de mână (Nr. 18).
9. Gospodărie (Nr. 19).

III. La școala normală diecezană din Oradea.

1. Limba română-latină (Nr. 2).
2. Limba franceză (Nr. 4).
3. Șt. pedagogice (Nr. 5).
4. Matematici (Nr. 8).
5. Șt. fizico-chimice (Nr. 9).
6. Educație fizică (Nr. 14).

Pentru ca cineva să poată fi numit profesor sau maestru cu titlu provizoriu pe lângă condițiunile prevăzute în legea învățământului secundar, mai trebuie să îndeplinească — conform art. 10 din legea specială — și următoarele condițiuni :

1. Să fie de religie gr. cat. (unită).
2. Profesorii bărbați — cu excepția maestrilor — să fie absolvenți de Teologie sau cel puțin studenți în Teologie.

Profesorii titulari definitiv, la liceul de băieți din Beiuș și la școala normală diecezană din Oradea, nu pot fi decât numai preoți hirotoniți.

Cererile pentru catedrele de mai sus, însoțite de actele justificative (extras de bolez, de căsătorie, certificate de examene și de serviciu) se vor înainta Episcopiei române unite din Oradea până la data de 15 Iulie crt.

Oradea, 6 Iunie 1938.

No. 2781/1938.

Primiriile la institutele diecezane

Taxele de întreținere la institutele diecezane pe anul școlar 1938/39 vor fi :

I. La Seminarul din Oradea, unde se primesc elevii de liceu, elevii școlii normale diecezane și elevii de cl. III și IV dela școala de aplicație : 7.000 Lei pentru cei din Dieceză și 10.000 Lei pentru ceilalți.

II. La internatul de băieți din Beiuș : 8000 Lei pentru cei din Dieceză și 10.000 Lei pentru cei de aiurea.

III. La internatul de fete din Beiuș: 10.000 Lei pentru elevele din Dieceză și 12.000 Lei pentru celelalte.

Cei săraci (atât elevi cât și eleve), însă sîrguincioși vor putea primi reduceri de taxă, iară cei cari în anul școlar trecut, urmînd vreo școală secundară au avut, fără dexterități, media peste 9 (fără a avea la nici un studiu notă mai mică de 7) vor putea fi primiți și chiar grațuit.

Cererile de primire se vor înainta Rectoratelor respective până la data de 15 Iulie crt.

La cereri se va anexa:

1. Extrasul de botez.
2. Certificatul școlar.
3. Certificatul de paupertate (cei cari solicită favor sau locuri gratuite).

Frații Preoți cele de mai sus le vor comunica credincioșilor cu copii la școală, îndemnându-i să-și dea copiii în aceste institute, unde primesc cea mai aleasă creștere.

Oradea, Șed. Cons. din 16 Iunie 1838.

2653/1938.

Schimbare de nume

Comunicăm, că prin Deciziunea On. Minister al Justiției cu No. 32231, publicată în Monitorul Oficial No. 85 din 12 Aprilie crt., numele patronimic al preotului On. Gheorghe Vereș din Hotoan s'a schimbat în „Roșianu“.

Oradea, 3 Iunie 1938.

No. 2656/1938.

Pictori și zugravi bisericești autorizați

Spre cuvenită orientare publicăm noul tablou al pictorilor și zugravilor bisericești autorizați de Ministerul Cultelor și Artelor.

TABLOUL No. 6

al pictorilor bisericești și zugravilor bisericești autorizați de Ministerul Cultelor și Artelor

Potrivit art. 4 din Legea pentru încurajarea artelor plastice și prevederilor Regulamentului pentru calificarea pictorilor bisericești, și în urma încheerii Comisiei speciale de calificare din ședințele dela 9 Februarie, 16 Martie, 6 Aprilie și 8 Aprilie 1938, Ministerul Cultelor și Artelor a acordat următoarele autorizații de pictori bisericești și zugravi bisericești:

I. Pictori bisericești autorizați:

1. Virgil Simionescu, de confesiune ortodoxă; Profesor la Liceul Coriolan Brediceanu, Lugoj.
2. Nina Arbore, de confesiune ortodoxă; Str. Dragos Vodă No. 23, București.
3. Virgil Manoliu, de confesiune ortodoxă; Str. Depărățeanu No. 24, București.
4. Anastase Demian, de confesiune ortodoxă; Str. Vlad Tepeș No. 5, Brașov.
5. Toader I. Iulian, de confesiune ortodoxă; Calea Victoriei No. 30, Arad.
6. Ion Gavrilă, de confesiune ortodoxă; Str. Fântânele No. 61, Cluj.

7. Ioan Daboczi, de confesiune romano-catolică; Str. Gh. Șincai No. 8, Tg.-Mureș.
8. Eugen Profeta, de confesiune ortodoxă; Str. Neagră No. 7, Cluj.
9. Vasile Velisarato, de confesiune ortodoxă; Str. Ing. P. Tărușanu No. 5, București.
10. Ioan Gherghel, de confesiune greco-catolică; Profesor la Liceul Sf. Nicolae, Gheorghieni, Județul Ciuc.
11. Ion Băleanu, de confesiune ortodoxă; Str. Ovid No. 8, Caransebeș.

II. Zugravi bisericești autorizați:

1. Alexandru Gheorghiu, de confesiune ortodoxă; Str. Ștefan cel Mare No. 254 bis, Brăila.
2. Ștefan Herrling, de confesiune romano-catolică; Comuna Șiria, Județul Arad.
3. Ioan Bogdan, de confesiune ortodoxă; Str. Nicolae Jiga No. 27, Oradea.
4. Alexandru Siberth, de confesiune romano-catolică; Str. Opincarilor No. 4, Baia-Mare.
5. Ion Potlogea, de confesiune ortodoxă; Comuna Târcov-Robești, Județul Buzău.
6. Grigore Constantinescu, de confesiune ortodoxă; Comuna Gornetu-Cuib, Plasa Podgoria, Județul Prahova.
7. Francisc Herczeg, de confesiune romano-catolică; Str. Gh. Șincai No. 8, Tg.-Mureș.
8. Laurențiu I. Cosmescu, de confesiune ortodoxă; Comuna Cotmeana, Județul Argeș.
9. Nicolae Niculescu, de confesiune ortodoxă; Str. Arad No. 43, București.
10. C. Gh. Albani, de confesiune ortodoxă; Str. Căp. Stănculescu No. 19, Turnu-Măgurele.
11. Pavel Ionescu, de confesiune ortodoxă; Str. Lanțului No. 2 bis, București.
12. Matei Constantinescu, de confesiune ortodoxă; Str. Piscului No. 15, București.
13. Dem. V. Moscu, de confesiune ortodoxă; Str. Pop de Băsești No. 56, București.
14. Petre Roșianu, de confesiune ortodoxă; Comuna Zăvoieni, Județul Vâlcea.
15. Ilie Ionescu, de confesiune ortodoxă; Str. Rampei No. 10, Iași.
16. Constantin Nițulescu, de confesiune ortodoxă; Str. Nedeia No. 19, București.
17. Gh. Dumitrescu, de confesiune ortodoxă; Comuna Ciocănești, Județul Ialomița.
18. Gh. Gh. Băleanu, de confesiune ortodoxă; Comuna Miculești, Județul Mehedinți.

III. Definitivări de autorizații provizorii de pictori bisericești:

1. Mandia Uilea, de confesiune ortodoxă; Str. Dionisie No. 31, Casa Agnès, București.
2. Constantin Bacalu, de confesiune ortodoxă; Calea Griviței No. 33, București.

IV. Rectificare:

În tabloul No. 4 de pictori și zugravi autorizați, publicat în Monitorul Oficial No. 235 din 11 Octombrie 1937, la zugravii bisericești, sub No. 3, s'a înscris din greșală, Stan R. Rădulescu, Comuna Bărzava, Județul Arad, în loc de Stan R. Vlădescu, Comuna Bărzava, Județul Arad, cum se numește de fapt zugravul autorizat.

Atât pictorii bisericești cât și zugravii bisericești autorizați de Minister și notați în prezentul tablou, au dreptul de a lucra în condițiunile arătate în Monitorul Oficial No. 164 din 20 Iulie 1937, la finele primului tablou de pictori și zugravi autorizați.

Oradea, 3 Iunie 1938.

A. G. R. U.
Comitetul Central — Cluj
No. 94/1938.

Publicațiune

Comitetul de Direcție al »AGRU«-lui, aduce la cunoștința celor interesați, că Ilustritatea Sa Dr. Alexandru Breban, prepozit capitular la Baia-Mare, a instituit 3 (trei) premii de câte 5.000 (Cincimii) Lei, pentru cele mai bune lucrări originale, acomodate pentru citire tineretului nostru intelectual. Lucrările vor fi scrise în proză (istorie, nuvelă, roman, etc.), de con-

ținut moral-religios, îndeplinind condițiunile de formă și de stil. Se vor scrie aproximativ 100 pagini format »opt«, bătut la mașină.

Cei ce doresc a participa la acest concurs, sunt rugați a trimite lucrările respective la adresa Comitetului de Direcție al »AGRU«-lui (Cluj, Str. Nicolae Iorga Nr. 6—8), până cel mai târziu în 15 Septembrie a. c., când se va proceda la cenzurarea lucrărilor și decernarea premiilor mai sus specificate.

V. Președinte:
Prof. Dr. Al. Borza

Secretar General:
Prof. Iacob Crișan

Marile revelații.

Una din cele mai răspândite devoțiuni în Biserica catolică este evlavia către Preasfânta Inimă alui Isus; *care atâta i-a iubit pe oameni*, cum a spus-o El însuși învățăcele sale alese, S. Margareta Maria Alacoque.

Cultul Preasfintei Inimi, așa cum îl înțelege și-l propovăduiește Biserica, nu este o născocire nouă și bolnăvicioasă, cum scria acum câțiva ani un profesor de teologie ortodox, azi episcop, ci e o »vlăstărire creștină străveche, cu rădăcini în solul S. Scripturi« (D. Neda: Foc nestins, p. 18). El se întemeiază pe dogmă. Deci nu pe revelațiile cu caracter particular făcute smeritei Vizitandine dela Paray-le-Monial, în anii 1673—1675. Ea a fost numai unealta aleasă de Mântuitorul pentru răspândirea acestei delicate devoțiuni. Revelațiile făcute ei au contribuit în măsura cea mai largă la o mai adâncă înțelegere a naturii și a spiritului acestui cult, dând Bisericii prilej să se ocupe de el. Fără aceste revelații făcute S. Margareta Maria Alacoque în mănăstirea Vizitandinelor din Paray-le-Monial, cine știe ce prilej ar fi determinat Biserica să orânduiască cultul Preasfintei Inimi așa cum se practică astăzi.

Cum și în biserica noastră se răspândește tot mai mult această evlavie, este important să cunoaștem cele trei revelații mari, în cari se cuprind temeiurile, spiritul și rosturile ei.

Cea dintâi revelație a avut loc în 27 Decembrie 1673, sărbătoarea S. Ioan Evanghelistul în biserica latină, zi în care cu trei veacuri și jumătate mai înainte, S. Gertruda a înțeles, într'o vedenie, că învățăcelul iubit n'a vorbit în Evanghelia sa despre tainele Preasfintei Inimi, pentru că Dumnezeu a rezervat descoperirea lor altor vremuri, când lumea se va răci. Stând, în aceasta zi Margareta mai adâncită ca de obicei în rugăciune, în fața Preasfintei Taine a altarului, deodată se simți ca și copleșită de prezența divină. Isus i se arată desvelindu-i mărețiile dragostei și nepătrunsele taine ale Inimii sale. »Inima mea dumnezească — îi zise — e atât de pasionată de dragoste pentru oameni, încât nu mai poate stăpâni în sine vampaia dragostei sale înfocate ci trebuie să o

răspândească prin tine și să se arate lor pentru a-i îmbogăți cu aceste comori prețioase, pe cari Eu ți-le descoper și cari cuprind harurile sfînjitoare și mîntuitoare, trebuincioase pentru a-i scoate pe păcătoși din adâncul pierzării. Eu te-am ales pe tine, abis de nevrednicie și neștiință, pentru înfăptuirea acestui mare plan, ca toate să fie făcute de mine«. Noua devoțiune nu este decât o străduință a Inimii lui Isus, care vrea să-i ferească pe oameni de abisul pierzării. Coasta sa împunsă de suliță se deschide larg și Inima sa se arată nu numai unor suflete privilegiate, ci tuturor popoarelor, ca prin vampaia ei să risipească gerul ce prinsese inimile oamenilor. Acesta este înțelesul celei dintâi revelații.

A doua are loc în 1674, într'o primă Vinere din lună, după toată probabilitatea prima Vinere din luna Iunie. Sfânta era îngenunchiată în fața altarului. Isus îi apără din nou. De data aceasta îi arată Inima pe un tron de flăcări, cu rana-i adorabilă și era înconjurată de o cunună de spini, iar deasupra avea o cruce. Margareta emoționată o privește lung, iar Isus îi spune toate amărăciunile și dorințele sale: »Nerecunoștința oamenilor mă supără mai mult decât tot ce am suferit pentru ei în patimile mele. Dacă dânsii mi-ar răsplăti cât de puțin dragostea ce li-o port, nici nu aş lua în seamă suferințele ce le-am îndurat pentru ei, și, dacă s'ar putea, ași voi să sufăr și mai mult, dar oamenii nu arată decât răceală și dispreț față de îngrijorările mele de a le face bine. Tu cel puțin dă-mi această mângâiere și suplinește, pe cât poți, nerecunoștințele lor«. Li cere apoi să se împărtășească în toate cele dintâi Vineri din lună, iar în nopțile de Joi spre Vineri, dela orele 11 până la miezul nopții, să facă, în genunchi, un ceas de adorație pentru a se uni agoniei și rugăciunii ce a făcut o în Getsimani pentru păcătoși. Făgăduiește apoi haruri extraordinare acelor cari vor cinsti icoana Preasfintei sale Inimi. Cum se vede planul divin se lămurește tot mai mult. Evlavia către Inima sa, pe care vrea să o răspândească în toată lumea, e ca o ultimă străduință a dragostei sale, ultima rază de foc ce va încălzi lumea.

Între timp mai au loc și alte revelații privitoare la Franța.

Cea din urmă și care încheie ciclul acestor mari arătări, este cea din 16 Iunie 1675. »Aflându-mă odată în fața Preasfântului Sacrament, într'o zi din octava sărbătorii *Corpus Domini*, am primit dela Dumnezeu excesiv de bogate haruri de-ale iubirii sale și m'am simțit cuprinsă de dorul de a corăspunde cumva, și de a-i da iubire pentru iubire. Iar Dânsul mi-a zis: »Tu nu-mi poți arăta iubire mai mare decât făcând ce ți-am poruncit de atâtea ori«. Apoi, descoperindu-și dumnezeiasca Sa Inimă zise: »Iată Inima care atât de mult i-a iubit pe oameni și care n'a cruțat nimica, până la a se epuiza și a se mistui, numai să le dovedească dragostea sa. Iar drept recunoștință, din partea celor mai mulți nu primesc decât îngratitudini, în urma necuviințelor și a sacrilegiilor lor, și prin răceala și disprețul ce-l au pentru mine în această Taină a iubirii. Dar ce mă atinge și mai mult e faptul că cei ce mă tratează în felul acesta, sunt inimi ce-mi sunt consacrate Mie. De aceea vreau ca prima Vineri după octavă Preasfântului Sacrament să fie închinată unei sărbători deosebite pentru a cinsti Inima mea prin cuminecări făcute în acea zi, reparând prin rugăciuni ispășitoare necinstele îndurate în timpul cât am fost expus pe altare. Iți făgăduiesc că Inima mea se va lărgi pentru a revărsa din belșug înrăuirile iubirii sale divine peste toți aceia cari îi vor da această cinste și se vor îngriji ca și alții să o cinstească«.

Biserica a examinat aceste mărturii smulse din gura Sfintei în numele ascultării, le-a declarat autentice și adevărate, și plecându-și, ca și dânsa, genunchii cinstește în chip deosebit Preasfânta Inimă. Lucrurile cerute de Isus Margaretei au fost fidel executate. Azi vedem în toate cele dintâi Vineri din lună credincioșii strânși în jurul altarelor, pentru a ispăși nesfârșitele păcate și îngratitudini ce le primește dela oamenii pe cari îi iubește cu pasiune. Biserica a închinat Preasfintei Inimi cea dintâi Vineri după octava sărbătorii *Corpus Domini* (Joia verde), ca să fie o sărbătoare a dragostei, a ispășirii și a mântuirii. E rândul nostru să o facem cunoscută și credincioșilor noștri. Inima lui Isus e unica nădejde ce ne mai rămâne în aceste vremuri triste. Numai Ea singură mai poate să alunge norii grei ce se abat asupra bisericii noastre unite cu Roma. Ea singură poate să aprindă din nou în suflete credința ce scade mereu și să împace mânia lui Dumnezeu ce pe dreptul se pornește asupra noastră pentru atâtea păcate de-ale noastre și de-ale fraților noștri, prin revărsarea potopului de haruri ce l-a făgăduit în schimbul actelor de pietate luminate de făclia celei mai sincere iubiri și de nețărmuită încredere în făgăduințele într'adevăr dumnezeiești făcute de aceasta Sfântă Inimă. Iar pentru împlinirea lor cât mai grabnică noi să ne rugăm neîncetat cu Biserica: *O cor voluptas coelitum — Cor, fida spes mortalium — Tu nostra terge vulnera — Tu da novum cor omnibus Qui te gementes invocant.*

Serbarea Patronilor la Beiuș

Ca în totdeauna, așa și în anul acesta, ziua Patronilor liceelor noastre din Beiuș s'a serbat ca mult elan și însuflețire din partea profesorilor și a elevilor dela aceste instituții de cultură românească. Și aceasta prăznuire o merită din plin cei ce în vremuri grele pentru poporul românesc au știut să traseze drumuri adevărat naționale în besna întunecului secular, cei doi vlădici dela Oradea **S. Vulcan** și **M. Pavel**. Iată cum au decurs serbătorile din acest an, însoțite și de întâlnirea după zece ani dela absolvirea liceului, a promoției anului iubilat.

În dimineața zilei de 1 Iunie la orele 8, în capela internatului de băieți, un grup de preoți *Stoica, Stanciu, Cristea, Pașcadi, Lungu*, în frunte cu fostul diriginte M. On. D. V. *Popoviciu*, urmând o tradiție creștinească, săvârșesc în săbor, sfânta liturghie, la sfârșitul căreia un parastas stoarce lacrimi din ochii celebranților și a celor de față. Era doară aducerea aminte de dascălii, cari au luminat acea promoție și atâtea generații, azi trecuți la cele veșnice V. Ștefanica, V. Borlan, C. Sălăgianu, C. Pavel și de elevul lor coleg Iștván Ioan, reposat. Erau de față părinții asumpționiști *Merlos, Nicolas, Bonnet* doamne de ale

colegilor și doamna *A. Popovici*, cari s'au apropiat în număr frumos de Sfânta masă a altarului.

Abia terminată sfânta slujbă și după ce colegii fac un pelerinaj pios, în frunte cu profesorul lor de clasă, la mormintele profesorilor decedați depunând pe mormânt o frumoasă cunună de flori, drept recunoștință pentru munca lor, lumea aleasă, și școlarii din Beiuș la oarele 10, grăbesc spre biserica parohială unde se săvârșește o solemnă slujbă dumnezească de către profesorii preoți M. On. *I. Teiușan, T. Naghiu, Nicolae Fântânar, T. Mateiu*, diacon fiind M. On. *Trăian Tămașiu*, pentru fondatorii acelor școli. Răspunsurile liturgice le dă corul profesorului Păr. *Mihail Bruchental*, care cântă dulce, armonios cu nuanțări plăcute și variate. Peste tot execuție perfectă, dar mai ales »Cu vrednicie și Sfânt« au fost bucăți cari au mișcat până la lacrimi. Înainte de Cheruvic intră în biserică Ierarhul dela Oradea, Excelența Sa *Dr. Valeriu Traian Frențiu*, urmat de doi distinși prelați, condus de directorul liceului, R-mul *Dr. N. Flueraș*, stârnind în sufletele futurora o adevărată mângăiere și bucurie sufletească pentru gestul ce l'a făcut în această veche cetate de cultură.

Vremea era deja înaintată când la sfârșitul serviciului divin are loc la palatul episcopal, recepția absolvenților anului 1928, care prin șeful promoției, Dr. Al. Banciu, judecător, exprimă Excelenței Sale omagiul de recunoștință pentru grija ce o are față de acest focar de cultură românească, cu răspunsul înaltului ierarh, bogat în îndemnuri ca noi, cari am ajuns în viață să lucre fiecare acolo unde e pus la consolidarea scumpei noastre țări pe baze creștinești morale. Cuvântul ierarhului a căzut ca un balsam răcoritor în inimile celor ce îl ascultau. După aceasta cu toții se îndreaptă spre liceul de băieți, unde în sala gimnastică frumos împodobită și într-o ordine perfectă are loc desfășurarea unui program select compus din: 1. Cristos a înviat, cor. 2. Cuvânt ocazional, ținut de D-șoara prof. *Emilia Ilie*, în care se ilustrează figura celor doi vlădici fondatori, Samuil Vulcan și Mihail Pavel, înșirând înfăptuirile fiecăruia, și stăruind asupra operei realizate de Excelența Dr. Valeriu Tr. Frențiu. La înșirarea realizărilor ce le-a înfăptuit, întreaga asistență izbucnește în ropote de aplauze la adresa înaltului ierarh, prezent la acest program, semnul iubirii de care se bucură din partea publicului numeros. Urmează: 3. Imnul patronilor, cor. 4. Cântec de slavă, cor. 5. Lui M. Pavel, poezie. 6. Rămas bun Codrului, cor. 7. Craiu nou. 8. Ruga moșului și ciobanul, cor. 9. La horă, cor. 10. Unui Sfânt, poezie. 11. Duba, cor. 12. Imnul Regal, cor.

Programul peste tot bine executat, atât declamările cât mai ales bucățile de cor bine interpretate, dovedește iscusința dirijorilor profesori M. On. D. T. *Naghiu* și Păr. M. *Bruchental*.

La ora 2 d. m. corpul profesoral împreună cu absolvenții anului jubilar, au luat parte la un banchet în saloanele dela Hotelul »Coop« unde s'au întrefinut unii cu alții într-o atmosferă plăcută. Aici au cuvinte calde pentru cei ce au venit din depărtări să cinstescă memoria acelor fondatori: Rev. mul *Nicolae Fluieraș*, M. On. D. *Victor Popovici* și D-1 *Ioan Busiția*, îndemnând pe cei ce au descins la acest lăcaș de lumină să muncească fără preget zi de zi la consolidarea patrimoniului național care are nevoie azi mai mult ca oricând, de oameni și caractere tari. Asistența le-a sorbit cuvintele înțelepte ca și odinioară când erau pe băncile liceului, retrăind cu adevărat câteva clipe de lecții reîmprospătate.

Din partea foștilor elevi acum 10 ani a răspuns *Iosif Stoica* preot-paroh. Depănând amintiri plăcute din viața școlară, au mai cuvântat Pr. Prof. *Petru Pap*, Dr. Al. *Gavra* judecător, V. *Lungu* preot ș. a.

După banchet s'a ținut tradiționala întrunire în clasa VIII-a, unde d l prof. V. *Popoviciu* a citit catalogul. »Prezent« au răspuns următorii: Dr. Al. *Banciu*, Dr. Al. *Gavra* magistrați, Al. *Bocu* avocat, N. *Cristea* preot, Gh. *Curteanu* funcționar, I. *Găvruița*, Gh. *Lucuța* notari, V. *Lungu*, Gh. *Mureșanu* și I.

Mihale preoți, E. *Nevrinceanu* și C. *Noaghiu* funcționari, E. *Pașcadi* preot, V. *Pop* și P. *Roman* notari, *Ioan Stanciu* avocat, *Iosif Stanciu*, *Iosif Stoica* și P. *Teaha* preoți, M. *Selăgianu* notar și V. *Veinștein*. Apoi s'a expedit câte o telegramă omagială foștilor profesori P. *Louis Barral* în București și *Grigorie Rîfîu* în Sighet. Viitoarea întrunire colegială s'a fixat peste 5 ani în 1943.

Așa a știut promoția anului jubilar 1928 să-și arate recunoștința față de acel liceu cu aleasă și sfântă misiune în vremuri de restriște, cași azi când trăim în mândra Românie a visurilor noastre seculare.

Participanți

Activitatea în cadrele regulamentului administrativ bisericesc

Pentru orinetarea Veneratului Cler, credem nimerit să publicăm, lămuririle pe cari le dă Corpul VI Armată Cluj Episcopiei noastre din Cluj, cu privire la activitatea în cadrele administrației bisericești.

Copie

Nr. 2309. Anul 1938, luna Martie, ziua 2, Parchetul Tribunalului Militar al Corpului VI Armată Cluj, către Episcopia Română Unită de Cluj-Gherla.

La Nr. 1549/1938. Avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că dispozițiunile Ordonanței Nr. 2/1938 a Comandantului Corpului VI Armată, dată la 23 Februarie a. c., nu ating adunările parohiale ținute conform legilor și regulamentelor ce guvernează Biserica.

În general ori de câte ori este vorba de o adunare cu scop strict bisericesc, de ordin pastoral sau de organizație, nu este nevoie de nici o aprobare.

Ordonanța nu înțelege să pună nici o piedică liberii activități a Bisericii, pe care ea însăși o apără prin art. I. pt. 8.

Pentru orice alte reuniuni ținute în afara cadrului strict al intereselor Bisericești, preotul va trebui să ceară și să obțină aprobare.

S'a convenit că Prefecturile de Județe, pentru localitățile îndepărtate de sediul Prefecturilor, să dea delegație pentru aprobarea ținerii adunărilor, organelor în subordine.

În ceea ce privește participarea la logodne, nunți, botezuri, sfeștani, parastase și ori unde canoanele bisericești impun intervenția preotului, acesta va răspunde chemării, rămânând răspunzători cei ce au omis sau n'au voit a cere autorizație.

L. S.

Procurorul Militar C. 6. A.
Maior Magistrat
ss. *Negulescu*.

Pentru Veneratul cler diecezan

Via Carlo Alberto, 2 — Roma (128)

23 Aprilis 1938

Exc-me et Rev-me Domine,

Rev. P. Cornelius Chira mihi communicavit Excellentiam Vestram, una cum suis sacerdotibus, ingentem numerum Missarum obtulisse in prima intentione ad intentionem Summi Pontificis pro atheorum debellatione.

Gratitudinis meae Excelentiam Vestrae sensum exprimere liceat. Non enim dubito quominus, tanta supernaturali vi opitulante, nostri parvi conatus contra hos Ecclesiae maximos inimicos in dies majores majoresque fructus obtineant.

Annulum Excellentiae Vestrae veneror et me profiteor Excellentiae Vestrae

um-mus et dev-mus servus

„IOSEPHUS LEDIT“ S. I.

CRONICI

— **Sărbătorirea Ex. Sale Valeriu Traian.** În urma doliului ce l-a ajuns pe I. P. S. nostru Arhiepiscop, jubileul de 25 de ani de episcopat nu s'a putut prăznuir cu fastul și proporțiile cum s'a anunțat prin circulara din Decembrie a Vicarului general Il. Sa Dr. Gh. Miculaș. El s'a desfășurat în cerc mai restrâns, cu discretă dar impresionantă măreție. S'a omis atunci din programul plănuit, între altele, și festivalul Școlii Normale Unite. Aceasta, însă n'a lăsat să treacă evenimentul acesta important fără a-și manifesta, când împrejurările au permis, toată recunoștința și dragostea pentru marele ei ctitor și binefăcător. În după masa zilei de 29 Mai a. c., în sala festivă frumos împodobită și în fața unui numeros public intelectual, venit să-și manifeste și el admirația pentru Bunul Păstor, Directorul Școlii, Rev. mul Cornel Sabo a aranjat, cu concursul profesorilor și al elevilor festivalul proiectat din prilejul împlinirii celor 25 ani de episcopat ai I. P. S. Sale. Programul, mai redus ca proporții dar nu mai puțin elegant, începe cu »Imnul jubilar«, executat de corul școlii sub iscusita conducere a profesorului Ambrozie Ilușiu. După aceasta elevul Iosif Gâlgău din cl. VIII-a recitează Oda de Păr. Ion Gârleanu, închinată I. P. S. Sale. Urmează Uvertura din Opera »Nabucco« de Giuseppe Verdi, executată cu multă precizie de orchestra școlii norm. dirijată cu multă măiestrie de prof. Ambrozie Ilușiu. Apoi eleva școlii de apl. Georgina Zaslo recitează poezia »Omagiu patronului«, iar fanfara școlii, sub conducerea D-lui Lt. V. Macovei, execută impecabil un frumos potpuriu național. Punctul culminant al programului a fost piesa ocazională a Fr. Matia, »Prinos jubilar«, publicată în numărul nostru festiv din Ianuarie și jucată foarte drăguț de elevii și elevele școlii de apl. Cu rară pricepere și gust Fr. Matia, a știut să prindă în această piesă alegorică ocazională trei din evenimentele mai importante din viața I. P. S. Sale: anul 1898, hirotonirea de preot; anul

1913, consacrarea de episcop și anul 1938, împlinirea alor 25 de ani de episcopat. Iscusita interpretare a piesei a provocat aplauze îndelungate din partea asistenței. Mare contribuție au dat la reușita serbării D-l G. Loșonți, care, ca întotdeauna, și de de data aceasta a regizat excelent scena, precum și D-na Margareta Mureșan, care cu adevărată artă a pregătit dansurile și scenele vivante din tablouri. Serbarea se termină cu Imnul Regal, executat de fanfara școlii.

Din numerosul public, remarcăm, înafară de Ven. Capiful în frunte cu Il. Sa Dr. Gh. Miculaș și de clerul central, pe D-nii: Gen. Dănilă Pop, Dr. Victor Gherman, președintele Casei Naționale, Dr. Nicolae Rujdea, dir. sp. de alienați, Dr. Alexandru Pop prim medic, Dr. V. Bledea, A. Mavrodin, dir. șc. norm. de stat, Petru Fodor, S. Anca, Dr. V. Maior, Dr. I. Crișan, Dr. I. Flup, E. Hâncu, Gh. Vornicu dir. gim. de băieți ș. a.

— **Ziua Eroilor.** Dacă sărbătorirea zilei eroilor s'ar mărgini doar la procesiuni de cucernici pelerini cu crucea 'n frunte spre cimitirul eroilor, și atunci ziua eroilor ar însemna ceva. Dar comemorarea an de an a zilei eroilor, așa cum se face, înseamnă ceva cu mult mai mult. Rugăciunile rostite în fum de țămâie de vlădici și de preoți, glasurile de tropare și evocarea în impresionate cuvinte a eroismului fără seamăn a miilor de eroi, în umbra crucilor sfinte au darul de a picura în suflete și în inimi sentimente de cel mai ideal patriotism și de supremă jertfă închinată creștinește și românește idealului care a făurit România-Mare, visată de moșii și strămoșii noștri și cântat de poezii pămîmirii noastre naționale. Evocarea eroismului — am spune legendar chiar — a eroilor români zămislește în suflete de tineri premilitari și străjeri gândul, că temelia României-Mari e cimentată cu mii de trupuri de eroi și de sânge mult, mult.

La Oradea. La sfârșitul Sf. Liturghii, I. P. S. Sa Episcopul eparhial, înconjurat de cler, precedat de lungul șir de străjeri și străjere, urmat de numeroși intelectuali și de armată, pleacă, în procesiune, spre cimitirul Olosâg. În drum se atașează elevii și elevele dela diferite școli, iar lângă Catedrala Latină Il. Sa Molnar, vic. gen. și clericii rom. cat. Ajunși în cimitirul eroilor are loc parastasul și cuvântarea lt. col. Negru, reprezentantul armatei apoi programul stăjerilor și a străjerelor. După terminarea pioasei ceremonii, în aceeași ordine perfectă convoiul se înapoiază la Catedrală.

La Almașul-Mare. Lumea se înșirue în coloane, când sunete de românească goarnă premilitară anunță plecarea celor veniți să se închine memoriei eroilor neamului. Și sunt mulți, chiar foarte mulți. Cele două Almașe și de data aceasta își dau mâna frățeste. Ajunși la cimitir în fața unei răstigniri se oficiază de către *păr. Gavril Buzășiu*, un parastas pentru eroii din cele două Almașe (Mare și Mic), în cadrul căruia ține și o predică ocazională. În numele tinerilor premilitari ia cuvântul *D-l inv. dir. și locot. Ștefan Pop*, pentru ca în numele tinerilor străjeri dela cele două Almașe să vorbească *D-nii inv. Dumitru Ocneanu și Nicolae Popa*.

— **Cuminecarea copiilor.** În 29 Mai a. c., pentru a împlini un frumos și laudabil obicei, I. P. S. Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu a oficiat o liturghie Pontificală, asistat de un săbor de preoți, din prilejul întâiei cuminecări a copiilor dela școlile primare

din Oradea. Excelența Sa, care are o grije deosebită și o atențiune cu adevărat părintească față de aceste suflete tinere și gingașe, a ținut să dea acestui eveniment importanța meritată și această sărbătoare să fie pătrunsă de un fast deosebit. Înainte de a oferi acestor suflete plâpânde pe Acela care este tăria celor slabi, Excelența Sa, printr'o frumoasă și simțită alocuțiune adresată copiilor, a căutat să le inspire în suflete cât numai se poate, convingerea despre importanța fericitului eveniment, la care, din grația lui Dumnezeu, au ajuns. Și prin cuvinte calde i-a îndemnat ca amintirea acestui moment fericit din viață, să nu se șteargă niciodată din sufletele lor, ci să fie mereu un imbold de a se apropia cât mai des posibil de acela care cu atâta dragoste a tratat pe copii. Iar sufletele lor să rămână de aci înainte până la moarte sfinte tabernacole, locuințe vrednice de Acela care e curățenia însași. După cuvintele de indemn, Excelența Sa însuși, într'o atmosferă emoționantă, a împărțit pâinea îngerească la 120 de copii. După S. Liturghie s'a oferit copiilor într'o sală a Școlii Normale Unite un familiar și intim dejun.

— **Oaspeți aleși.** Venind dela inaugurarea Institutului francez de studii bizantine din București, Păr. *Gervaise Quénard*, superiorul general al Augustinienilor Asumpționiști și Păr. *Severien Salaville*, liturgistul și bizantinologul vestit, însoțiți de Păr. *Louis Barral* au vizitat Oradea și Beiușul.

Cu o săptămâna mai târziu (1—4 Iunie), venind dela Congresul euharistic, ne-au cercetat: Msgr. *Giovanni Rosso*, substitutul Congregației Orientale; Msgr. *Giuseppe Mojoli* minutant la aceeași Congregație romană; P. Cuv. Sa *Beda Hess* generalul Franciscanilor Conventuali și P. Cuv. Sa *P. Iosif Pal*, provincialul Franciscanilor Conventuali din România.

— **Nou loc de pelerinaj.** În iarna anului 1933 fetița Marietta Béco din Banneux-Notre-Dame (Belgia), a văzut la marginea pădurii o Doamnă de o frumusețe supranatură care i-a spus că este „Mama Mântuitorului”, „Fecioara săracilor” venită „ca să aline suferința” și când i s'a cerut un semn spre a fi crezută a răspuns: „Credeți în mine și eu voi crede în voi”. S'a format astfel un nou centru de pelerinaj. Biserica nu s'a pronunțat asupra acestor viziuni, dar a favorizat răspândirea cultului marian „S. Fecioară a săracilor”. Inimosul Păr. Mercks dela Casa Domnului din Blaj a răspândit și la noi acest cult, ridicând exclusiv din contribuția săracilor o bisericuță după modelul celei dela Banneux, ca să fie loc de pelerinaj pentru toți cei ce-și pun încrederea în Sf. Fecioară a săracilor. Biserica e clădită la *Cărbunari* lângă Blaj, pe o colină împrejmuțată de păduri de unde se deschide o minunată panoramă. Actul binecuvântării s'a săvârșit, în 5 Iunie a. c., de către I. P. S. Sa Mitropolitul Alexandru Nicolescu, înconjurat de II. Sa Dr. Victor Macavei, Rev.-mul Folea și Părinții Asumpționiști. Predica o rostește Mitropolitul, închinându și întreaga sa eparhie Sfintei Fecioare a săracilor, care va fi tot atât de milostivă ca la Banneux și cu Românii cari în acest loc vor căuta alinare suferințelor. La acest act solemn au luat parte toate școlile din Blaj cu profesorii și profesoarele lor, intelectuali din Blaj, București, Oradea și de aiurea și o mare mulțime de popor din satele din jur. Părintele Jamin, capelanul sanctuarului dela Banneux, însoțit de doi membri ai asociației Caritas din Belgia, care a ținut să fie de

față la inaugurarea acestui lăcaș de închinare, primul în Europa după modul celui din Banneux, a declarat că cele văzute la Blaj și Cărbunari au întrecut cu mult cele mai optimiste așteptări. La Acatistul de după masă a cuvântat Păr. Ion Gârleanu dela Oradea.

— **Monumentul eroilor în Santău, Sălaj.** În ziua de 14 I. c., a treia zi de Rusalii, a avut loc, în comuna Santău, din județul Sălaj sfințirea monumentului ridicat în cinstea eroilor căzuți în războiul pentru întregirea neamului. Frumoasa inițiativă a fost dusă la bun sfârșit din contribuția obștească sub conducerea unui comitet prezidat de veteranul Gheorghe Filip, care și pomenește odraslele în rândurile celor jertfiți.

Sfințirea a avut loc la orele 11 în prezența autorităților locale și din plasa Tășnad în frunte cu D-I Prefect al Sălajului Col. *Gheorghe Petrescu*. Dela biserică a plecat toată lumea la monumentul ridicat în mijlocul satului, popor, străjeri și premilitari din loc și împrejurimi. Ispravindu-se ceremonialul liturgic, păr. Prof. Dr. *G. Stan*, delegat al I. P. S. Dr. Valeriu Traian Frențiu, cu săvârșirea acestui act, își rosti cuvântarea ocazională arătând semnificația lucrului și proslăvind memoria și spiritul de jertfă al celor cinstiți în acel gest de laudabilă inițiativă. A urmat apoi o serie de cuvântări ocazionale prilejuite de moment: în frunte cu D-I prefect Col. *Petrescu*, care depune florile omagiale primite la sosire la picioarele monumentului eroilor cărora zice că li se cuvin. Apoi: D-I *Leontin Ghergar*, comandantul Legiunii de Străjeri din Sălaj, D-I *Ioan Opris* în numele Astrai, apoi cuvântul școlii, D-I dir. inv. *Ardelean* în numele inspectoratului școlar, al D-lui notar *Stănilă*, al preotului din loc M. On. *Florian Găvrilaș* și al președintelui comitetului *Gh. Filip*. Programul dinainte de masă se încheie cu defilarea tineretului în cadrele de străjeri și premilitari. La masa comună s'au rostit cuvintele toasturi începând Păr. prof. *G. Stan* care și ridică paharul pentru M. S. Regele, urmează apoi urarea pentru I. P. S. Episcopul diecezan și încheierea o face D-I Col. *Petrescu*, mulțumind tuturor și înoindu-și declarația de legătură pământescă și aspirație ce-o are cu Sălajul. Din programul de după masă cu o destindere populară, întârziat din pricina ploii e de remarcat festivalul dat de școala de meserii din Carei.

— **Spre noi beatificări.** În 26 Mai, în Castelul Pontifical din Castel Gandolfo, S. Sa Papa Pius XI a rânduit să se citească decretul așa zis *Tuto* că adecă se poate proceda cu siguranță la solemnă beatificare a Ven. *Maria Iosefa Rossello*, Terțiară Franciscană și întemeietoarea Fiicelor Doamnei Noastre a Milei, precum și Decretul care aprobă două minuni săvârșite de Dumnezeu prin întrepunerea Ven. *Maria Dominica Mazzarello*, împreună întemeietoarea Fiicelor Mariei Ajutătoare, minuni propuse pentru beatificarea Ven. slujitoare a lui Dumnezeu.

Aviz

Exercițiile Spirituale pentru Doamne

s'au fixat definitiv pe zilele Joi 30 Iunie până Luni 4 Iulie a. c. E de prisos a mai insista asupra însemnătății Exercițiilor Spirituale. Prea Cucernicii Părinți parohi cari le fac în fiecare an, cu așa mare folos sufletesc, sunt rugați ca să împărtășească Doamnelor și Domnișoarelor din parohiile lor această știre îmbucurătoare, iar ele la rândul lor sunt rugate să se anunțe de cu vreme la Sf. Episcopie.

Ministerul Educației Naționale

Școala Inferioară și Superioară de Menaj

»Sf. TEREZA«

Cluj, Strada Avram Iancu No. 58.

PROSPECT

Situată în Strada Avram Iancu No. 58 și cuprinsă în câteva edificii moderne cari din punct de vedere al igienei și al curățeniei pot servi drept exemplu multor institute similare, această școală pregătește și dă educația necesară viitoarelor gospodine, maestre sau profesoare în științele artei menajului.

În acest scop școala cuprinde :

1. **Un curs inferior**, care durează 4 ani și care are de scop să desvolte în viitoarele stăpâne de case, gustul și priceperea pentru conducerea casei și a familiei și să pregătească elevele pentru continuarea studiilor în secțiile de specialitate, care le dă dreptul de maestre la școli de menaj și școli primare.

Cursul constă din studii teoretice și aplicațiuni practice în atelierile de: bucătărie, spălat, călcat, lucru de mână, țesut și ornamentație.

2. **Un an de practică** pentru absolventele cursului inferior după care acestea pot continua curs inferior gr. I, curs superior gr. II, cl. VI, VII, VIII a lic. menajer.

Absolventele cursului inferior, a anului de practică, a celui de specialitate și a ultimului an de practică se bucură de dreptul consfințit în Decretul Regal No. 2874 din 10 August 1937 prin care s'a decis ca, pentru numirea în posturile administrative de specialitate, dela instituturile de stat, certificatul de absolvire al școlii urbane de gospodărie gradul I, este echivalent cu certificatul de absolvire al gimnaziului teoretic, iar diploma de absolvire a școlii urbane de gospodărie gradul II, este echivalentă cu bacalaureatul liceului teoretic.

3. **Un curs normal de gospodărie**, al cărui scop este formarea femeii pentru viață în a conduce cu demnitate, pricepere și cinste familia și căminul.

Absolventele acestui curs se bucură de dreptul de a funcționa ca profesoare de gospodărie la școlile secundare sau ca profesoare de științele menajului la școli de menaj.

Cursul durează 2 ani și constă de asemenea din studii teoretice și practice în atelier.

Pentru întreținere, această școală dispune de un internat elegant, înzestrat cu tot utilajul și confortul necesar, în care se primesc în afară de elevele școlii, studente și eleve ale celorlalte școli secundare din Cluj.

Toate elevele sunt interne și numai în mod excepțional se admit eleve externe, dacă părinții lor locuiesc în oraș.

Ieșirea în oraș este reglementată, printr'un serviciu bine organizat.

Facultativ pentru eleve este luarea de ore de pian, cu profesorii școlii, taxa fiind două sute de lei lunar, cu dreptul de a exersa o oră pe zi și de două ori pe săptămână cu profesoara școlii. În fiecare lună se va examina rezultatul în fața direcțiunii. Tot fa-

cultativ este luarea de ore de limba franceză, germană, engleză și italiană.

La sfârșitul fiecărui an școlar se organizează expoziții practice pe ateliere expunându-se obiectele lucrate de elevele școlii.

Școala noastră a participat la diferite expoziții de specialitate fiind premiată în două rânduri cu medalia de aur.

Condițiuni de admitere :

La cursul inferior. În clasa I-a, se primesc toate absolventele cursului primar. În cl. II-a se primesc eleve cari au promovat cl. I-a a unei școli cu caracter secundar, în cl. III-a eleve cari au promovat cl. II-a, a unei școli cu caracter secundar, eleve cari au făcut o școală de menaj rurală cu trei clase, precum și cele care au cursul complementar complet. În cl. IV-a se primesc absolventele școlii profesionale gr. I și absolventele de curs inferior de liceu.

La cursul normal de gospodărie, se admit în anul I, bacalaureate, absolvente de liceu, liceu comercial și absolvente a școlilor normale de învățare cu diploma de capacitate.

Dacă numărul celor fescrise depășește numărul locurilor disponibile, se va da un examen de admitere.

Actele necesare înscrierii sunt : pentru cursul inferior : certificat de absolvire a cursului primar, certificat de naștere, botez, naționalitate și vaccinare, iar pentru cursul superior diploma de absolvirea liceului, bacalaureat, sau diploma de absolvirea școlii normale de învățare, certificat de naștere, naționalitate, botez și vaccinare.

De asemenea la intrarea în internat toate elevele vor prezenta un certificat medical prin care să se constate că nu există vre'un caz de boală molipsitoare în familie.

Uniforma școlii precum și cea de străjeră sunt obligatorii.

Taxe

Taxele au fost fixate precum urmează : Pentru cursul inferior se plătește pentru întregul an, global suma de 9000 lei la clasele I, II și III, din care 1500 lei taxa școlară, iar la cl. IV-a, 10.000 lei din care 2000 lei taxa școlară. Elevele externe vor plăti o taxă școlară de 2000 lei. Achitarea se va face în patru rate.

La cursul superior se plătește pentru întregul an, o taxă globală de lei 12.000. Elevele externe achită o taxă școlară de 3000 lei. Achitarea taxelor se face de asemenea în patru rate

Pentru uzarea vaselor se achită o taxă de 200 lei.

Înscrierile elevelor se fac la cancelaria școlii între 1 Iulie și 15 Septembrie.

Costumul pentru străjerie e obligatoriu. Fiecare clasă va plăti în plus 1000 lei, spălatul rufelor.

Condițiunile detaliate și alte informațiuni se pot primi expediind o carte poștală pe adresa direcțiunii școlii.

Ținând seamă de importanța școlilor de menaj în viața socială de astăzi, îndrumarea tinerelor fete spre această ramură de învățământ constituie un imperativ al timpurilor noastre.